

2015-01-21

2015/129

INFORMATION

rev. 2015-12-08

Information om konsekvens- utredning och dammsäker- hetsklass

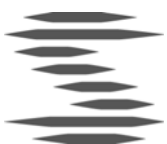
- Hur berörs du som dammägare?

1 Inledning

Den 1 juli 2014 infördes en samlad reglering av frågor om dammsäkerhet i miljöbalken enligt lag (2014:114) om ändring i miljöbalken samt i tre förordningar. De nya reglerna innebär att:

1. De dammar som finns i Sverige ska klassificeras utifrån en bedömning av ett eventuellt dammhaveris sammanlagda samhällliga konsekvenser.
2. Den underhållsskyldige (vilket oftast är dammägaren) ska ta fram en konsekvensutredning där en bedömning görs av de konsekvenser som ett dammhaveri kan medföra. Utredningen ska tillsammans med ett förslag om dammsäkerhetsklass lämnas in till tillsynsmyndigheten som fattar beslut om dammsäkerhetsklass.
3. Om ett dammhaveri endast kan leda till samhällliga konsekvenser med liten betydelse och där risken för förlust av människoliv är försumbar ska dammen inte klassificeras. Dammen omfattas därmed inte heller av regleringen.
4. När en damm placerats i en dammsäkerhetsklass innebär den nya regleringen att nya krav ställs på den underhållsskyldige. Den underhållsskyldige ska utföra egenkontroll baserat på ett säkerhetsledningssystem, en helhetsbedömning av dammens säkerhet ska genomföras vart tionde år, och årlig rapportering till tillsynsmyndigheten (länsstyrelsen) ska göras.
5. Den underhållsskyldige ska också betala en årlig tillsynsavgift till länsstyrelsen. Avgifterna ska användas till dammsäkerhetstillsyn av klassificerade dammar.

Det här informationsbrevet handlar enbart om punkterna 1, 2 och 3. Länsstyrelsen kommer att vid senare tillfälle informera om de övriga punkterna, dvs vad som gäller för klassificerade dammar.

2 Vilka dammar ska konsekvensutredas?

Konsekvensutredning ska göras för alla dammar som är minst 5 meter höga och/eller där ett dammhaveri skulle kunna innebära att det vid haveritidpunkten strömmar ut mer än 100 000 m³ vatten, eller blandning av vatten och annat material. Svenska kraftnät har i föreskrifter tagit fram en tidplan och angett att dammar med betydande, redan kartlagda konsekvenser av dammhaveri, ska konsekvensutredas under åren 2015-2016. Andra dammar som uppfyller båda ovanstående mått avseende dammhöjd och volym vatten som skulle kunna frisläppas vid dammhaveri, ska konsekvensutredas under första halvåret 2017. (Se tabell på sid 5.)

En konsekvensutredning behöver i allmänhet inte utföras om dammen är lägre än 5 meter, och ett dammhaveri inte skulle kunna innebära att det vid haveritidpunkten strömmar ut mer än 100 000 m³ vatten, eller blandning av vatten och annat material. Om länsstyrelsen ändå bedömer att ett dammhaveri vid en sådan damm skulle kunna medföra betydande konsekvenser från samhälls synpunkt, kan länsstyrelsen komma att begära in konsekvensutredning även för denna damm.

3 Vad ska konsekvensutredningen innehålla?

I förordningen (2014:214) om dammsäkerhet skrivs följande om konsekvensutredningarna:

2 §: Den som är skyldig att underhålla en damm ska se till att det alltid finns en dokumenterad och aktuell utredning och bedömning av vilka konsekvenser som ett dammhaveri kan medföra (konsekvensutredning). En konsekvensutredning ska beskriva

1. hur ett dammhaveri antas ske,
2. vilka områden som kan översvämmas vid ett dammhaveri, och
3. vad som kan skadas i de områden som skulle översvämmas vid ett dammhaveri.

Svenska kraftnät har tagit fram föreskrifter om vad som ska ingå i en konsekvensutredning (Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om konsekvensutredning enligt 2 § förordning (2014:214) om dammsäkerhet).

Svenska kraftnät arbetar med att ta fram vägledningar för arbetet med det nya regelverket. Vägledningen om konsekvensutredning och dammsäkerhetsklassificering har tagits fram 2015 och finns på Svenska kraftnäts hemsida.

4 Hur ska konsekvensutredningen och förslag på klass dokumenteras?

Dokumentation av konsekvensutredningen och förslag på klassificering ska göras på blanketten "Konsekvensutredning och dammsäkerhetsklassificering" som finns som bilaga till dammsäkerhetsföreskrifterna. En blankett ska fyllas i för varje dammanläggning. (Dammanläggning är ett samlingsbegrepp för en eller flera dammar som tillsammans dämmer upp ett magasin och/eller skyddar lägre liggande områden.)

På blanketten lämnas uppgifter om de dammar som ingår i dammanläggningen. Konsekvenser av dammhaveri ska redovisas för respektive damm, och dammarna ska klassificeras var för sig. Även förslag på dammsäkerhetsklass ska anges för respektive damm.

5 När ska konsekvensutredning och förslag på dammsäkerhetsklass lämnas till länsstyrelsen?

Enligt det nya regelverket ska den underhållsskyldige lämna in konsekvensutredning och förslag på dammsäkerhetsklass till länsstyrelsen.

I Svenska kraftnäts föreskrifter anges tidpunkt för när konsekvensutredningar och förslag på dammsäkerhetsklass senast ska inlämnas till länsstyrelsen, se tabell sid 5.

<i>Tidpunkt för inlämnande</i>	<i>Konsekvenser vid dammhaveri</i>	<i>Konsekvensklass enligt RIDAS</i>
<i>1 juli 2015</i>	Dammanläggningar med minst en damm där utredningar visar att ett dammhaveri kan leda till <i>konsekvenser med mycket stor betydelse från samhällelig synpunkt</i>	<i>1+</i>
<i>31 december 2015</i>	Dammanläggningar med minst en damm där utredningar visar att ett dammhaveri kan leda till <i>konsekvenser med stor betydelse från samhällelig synpunkt</i>	<i>1</i>
<i>31 december 2016</i>	Dammanläggningar med minst en damm där utredningar visar att ett dammhaveri kan leda till <i>konsekvenser med måttlig betydelse från samhällelig synpunkt</i>	<i>2</i>
<i>1 juli 2017</i>	Andra dammanläggningar än de som nämnts ovan med minst en damm med en dammhöjd om minst fem meter där ett dammhaveri skulle kunna innebära att det vid haveritidpunkten strömmar ut mer än 100 000 m ³ vatten eller blandningar med vatten och annat material.	
<i>Senare</i>	Övriga dammar där länsstyrelserna bedömer att konsekvenserna vid ett dammhaveri skulle kunna ha betydelse från samhällelig synpunkt.	

Om skäl finns kan den underhållsansvarige ansöka om att få lämna in konsekvensutredningen vid senare tillfälle än vad som angivits i föreskrifterna. Länsstyrelsen kan efter ansökan medge detta. **Utredningen och förslaget till klass måste dock lämnas in till länsstyrelsen senast den 1 juli 2017.**

För nya dammar gäller att det i samband med prövning av ansökan om tillstånd hos mark- och miljödomstolen för uppförande av ny dammanläggning, ska inlämnas en konsekvensutredning och förslag på dammsäkerhetsklass till länsstyrelsen.

6 Beslut om dammsäkerhetsklass

När den underhållsskyldige lämnat in konsekvensutredningen och förslag till dammsäkerhetsklass kommer länsstyrelsen att handlägga det inlämnade materialet inför beslutet om dammsäkerhetsklass. Om länsstyrelsen bedömer att utredningen på något sätt behöver kompletteras kan länsstyrelsen begära in komplettering eller föreslå möten för vidare diskussion kring konsekvensutredningen och förslag till dammsäkerhetsklass.

Då beslutet om klass fattats kommer länsstyrelsen att underrätta den underhållsskyldige om beslutet.

Om den underhållsskyldige har invändningar mot beslutet om dammsäkerhetsklass kan beslutet överklagas till mark- och miljödomstolen. Ett skriftligt överklagande ska då inkomma till länsstyrelsen senast tre veckor efter det att den underhållsskyldige fått ta del av beslutet.

7 Ytterligare information

För råd och stöd i arbetet med konsekvensutredningen kan den underhållsskyldige vända sig till länsstyrelsen.

Ytterligare information kan även hämtas från Svenska kraftnäts hemsida www.svk.se/aktorsportalen/dammsakerhet. Föreskrifterna kan hämtas på Svenska kraftnäts hemsida www.svk.se/aktorsportalen/dammsakerhet/klassificering, eller beställas i pappersversion från dammsakerhet@svk.se.

Gunilla Nyberg
Dammsäkerhetshandläggare Svenska kraftnät

Maria Bartsch

Anna Engström Meyer

